

Erasmus+

Aktivnosti udejstvovanja mladih

Izobraževalno gradivo za pripravo vloge KA154 za program Erasmus+

Koordinacija: Brigita Medne, Podporni center SALTO za participacijo in informiranje; 2026

Avtorica: Hannah Schütt

Oblikovanje: Arta Citko

Prevod v slovenski jezik zagotovil: MOVIT, Zavod za razvoj mobilnosti mladih; prevedla Jasna Čakarun

Posebna zahvala za posvetovanje in testiranje gradiva: Programski delavci nacionalnih agencij v ukrepu KA154 (Karin Öövel, Anaëlle Rollin, Violetta Aucone, Aleksandra Lera), predstavniki potencialne ciljne skupine gradiva (Sara Porta, Henek Tomson, Kärt Maasik, Mattias Ruus, Helene Toomeoks) in druge osebe, ki so nam pomagale s podporo in mnenji.

Dobrodošli na vrtu participacije v sklopu ukrepa aktivnosti udejstvovanja mladih programa Erasmus+: Mladina, kjer se lahko učite in razvijate svoje zamisli na področju participacije.

Ta priložnost Erasmus+ podpira **aktivnosti izven formalnega izobraževanja in usposabljanja**, ki podpirajo, spodbujajo in omogočajo **participacijo mladih v demokratičnem življenju** na lokalni, regionalni in evropski ravni.

Zahvaljujemo se vam, da ste si vzeli čas za razmislek o tej temi in implementacijo vaše zamisli! Med delom z gradivom vas vabimo, da o njem **razmislite sami in v dialogu z drugimi**, ga **pobarvate**, vanj **zabeležite** svoje opombe ali pa ga uporabite na drug poljuben način.

Upamo, da bo z njim vaš projekt zacvetel!

VSEBINA

Kakovostna participacija mladih

Tehnični vidiki

Primeri možnih aktivnosti

Nasveti

Več informacij

Zaradi raznolikosti projektov, kontekstov in bralcev nekateri deli gradiva morda ne bodo ustrezni za vas ali pa jih boste morali prilagoditi svojemu kontekstu. Vabimo vas, da to storite!

Projekt financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne odgovarja niti Evropska unija niti agencija EACEA.

Kakovostna participacija mladih

Dobrodošli na našem vrtu rastoče demokratične participacije!
Sledite vprašanjem, zberite semena in si zabeležite zamisli za svoj projekt.

Participacija mladih temelji na načelu, da je mladim treba zagotoviti **pravico, sredstva, prostor, priložnost** in, kjer je potrebno, **podporo** za svobodno **izražanje njihovih mnenj, za prispevanje in vplivanje na družbene odločitve** glede vprašanj, ki jih zadevajo, in za aktivno sodelovanje v demokratičnem in državljanskem življenju naših skupnosti.

(Strategija participacije mladih)

Gre za **proces deljenja moči odločanja z mladimi**.

Začnite pri **koreninah** svojega projekta. Vprašajte se ...

V katerih POTREBAH je zakoreninjen vaš projekt?

Kaj je njegov **CILJ**?

1

Participacija mladih v vašem projektu

2

Kakšne SPREMEMBE v vašem okolju želite vi in mladi?

Participacija mladih v vašem projektu

Kako lahko vaš projekt **PODPRE** participacijo mladih?

- ✦ Mlade podprite pri **usvajanju večšin**, potrebnih za sodelovanje v demokratičnem življenju.
- ✦ **Aktivno jih vključite** v vse faze projekta in sprejemanje različnih odločitev.
- ✦ Ustvarite prostor, v katerem so **glasovi mladih slišani in njihove potrebe upoštevane**.
- ✦ Ustvarite prostor za **dialog z nosilci odločanja**.
- ✦ Omogočite **razvoj kompetenc odločevalcev** in jim pokažite, kako implementirajo procese participacije mladih v svoje kontekste.

3

Potrebe mladih lahko spoznate na različne načine:

Vprašajte jih! In **prisluhnite** njihovim potrebam.

Organizirajte delavnico za pogovor o zamislih.

Ustvarite anketo o njihovih potrebah in/ali se oprite na **obstoječe raziskave**.

Možnosti je neskončno.

4

Participacija je **prostovoljna** (sodelujoči se zanjo odločijo sami).

Prostori in okolja so oblikovani tako, da mlade spodbujajo k **aktivnemu sodelovanju**.

Delovne **metode** so prilagojene raznolikim načinom sodelovanja mladih.

Mladi **sami izbirajo in odločajo o vprašanjih**, ki se jim zdijo relevantna in pomembna.

Zberite semena participacije za vaš projekt

Mladi imajo različne priložnosti za sodelovanje in **prispevanje**.

Iskreno **dobrodošli** in **cenjeni** so vsi mladi.

Izbrani **pristop participacije** ustreza realnostim mladih.

Mladi kolikor je mogoče **sodelujejo v celotnem projektu**.

Vaš projekt se lahko osredotoči na **GLAS** (mladi izrazijo svoje potrebe nosilcem odločanja in jih spodbudijo k spremembam), na **AKCIJO** (mladi spodbudijo spremembe z individualnimi in/ali skupnimi dejanji) ali na **OBOJE**.

Razmislite o teh predlogih za kakovostno participacijo.

Kako bi bili lahko videti v vašem projektu?

Po premisleku pobarvajte **semena** in jim dovolite, da **vzklijejo** v vaš projekt.

5

Semena so posajena. **Gredica** je zalita. Participacija raste.

Ali lahko opredelite NAMEN vašega projekta?

Tehnični vidiki

Na vrtu participacije morajo biti za rast izpolnjene nekatere osnovne potrebe. Spoznajte jih spodaj.

Cilji ukrepa

Ustvarjati priložnosti za **aktivno učenje in sodelovanje v civilni družbi** (njihova mnenja in potrebe so slišani in upoštevani).

Razvijati **strukture, mehanize in pristope** za participacijo, zagotavljanje prostora, podpore in sredstev, s katerimi bodo lahko mladi **prispevali k odločitvam, ki jih zadevajo, in nanje vplivali**.

Trajanje

3 24
3-24 mesecev

Ciljna skupina

Mladi, starosti **13-30 let**

Odločevalci

Kdo se lahko prijavi?

Neformalna skupina mladih
Skupina mladih, v kateri so **najmanj štirje stari od 13 do 30 let**, vsi pa živijo v isti državi (ena oseba mora biti stara **najmanj 18 let**)

Neprofitne organizacije

Javni organi

... in drugi

Kraj

Lokalno:
participacija in ustvarjanje na licu mesta.

Mednarodno:
izvajanje mednarodnega projekta, ko sodelujete s tujim partnerjem ali med obiskom evropskih institucij.

Oblike aktivnosti

Dogodek brez mobilnosti
Lokalni dogodek v živo s širšim občinstvom mladih in/ali odločevalci, ki se od drugih projektnih aktivnosti razlikuje po velikosti/vsebini/udeležencih

proračun – podpora za dogodke na udeleženca na dogodek

Mobilnost
Mladi morajo potovati na določeno mesto, bodisi v domači državi ali v državi partnerske organizacije, ali v evropsko institucijo

proračun – mobilnosti

Dogodek z mobilnostmi
Dogodek v živo, ki zahteva potovanje udeležencev in je namenjen širšemu občinstvu

proračun – združena finančna podpora za dogodke in mobilnosti

Druge aktivnosti
V živo ali spletno, namenjene samo osrednji skupini ali širšemu občinstvu

proračun – vodenje projekta

Proračun

Najvišji znesek financiranja: **60.000 €**

Vodenje projekta

500 € na mesec

Npr. projektni sestanki, aktivnosti, odnosi z javnostmi, evalvacija

Stroški inštruiranja

74 € / 137 € / 241 € na dan*

- Za podporo mladih, kjer jo potrebujejo
- Eden ali več inštruktorjev

*odvisno od države

Podpora za vključevanje

Za udeležence z manj priložnostmi in spremljevalne osebe **100 %**

- Na osnovi dejanskih stroškov

Za organizacije **125 € na osebo**

- Samo za mobilnosti in na osnovi števila udeležencev z manj priložnostmi

Mobilnosti

Dnevi potovanja – odvisno od razdalje

Individualna podpora – odvisno od države

Izredni stroški – 80-100 %
npr. vizum, cepljenja itd.

Podpora za dogodke **100 € / osebo / dogodek**

Dogodek v živo s posamezniki, ki **niso člani** projektne ekipe
npr. konference, razprave, pogovori

Prioritete in cilji

Pobarvajte kapljice, ki predstavljajo vaše prioritete!

Erasmus+: Prednostna področja programa:

Razmislite, kako lahko prednostna področja programa Erasmus+ medsebojno povežete in jih implementirate v projekt – bodisi kot **teme** in/ali kot **proces** (izvedena okolju prijazno, vključujoče, digitalno in v duhu participacije).

Kako bi bilo lahko to videti v vašem projektu?

- Udeležba v demokratičnem življenju, skupne vrednote in državljansko udejstvovanje
- Vključevanje in raznolikost
- Okolje in boj proti podnebnim spremembam
- Digitalna preobrazba

Evropski cilji mladih:

- Povezati EU z mladimi
- Enakost vseh spolov
- Vključujoče družbe
- Informacije in konstruktivni dialog
- Mentalno zdravje in dobro počutje
- Korak naprej za podeželsko mladino
- Kakovost zaposlitve za vse
- Kakovostno učenje
- Prostor in participacija za vse
- Trajnostna zelena Evropa
- Mladske organizacije in evropski programi

Kaj želite s tem projektom doseči?

Primeri možnih aktivnosti

Medtem ko vaš projekt participacije *raste*, se ozrite naokoli in poiščite navdih v primerih možnih aktivnosti. Ne pozabite: obstaja jih še veliko več!

Vključujoča demokracija

1. primer

Mladi z učnimi težavami in brez njih se zberejo v projektu, osredotočenem na **demokracijo**.

Udeleženci se učijo različnih načinov sodelovanja v procesih odločanja, spoznavajo diskriminatorne ovire in odkrivajo vključujoča orodja za digitalno participacijo.

V celotnem projektu sodelujejo **pri odločanju** (npr. o temah, logistiki in komunikaciji). Nato se na **dogodku** z lokalnimi in nacionalnimi **odločevalci zavzamejo** za bolj vključujoče in dostopne sisteme na različnih področjih, kot so participativno proračunsko načrtovanje, volitve in razprave o javnih politikah.

Sodelovanje odločevalcev z mladimi

2. primer

Politiki v **lokalni občini** prislusnejo mladim v svojem okolju glede možnih izboljšav v domačem kraju. Pri tem organizirajo projekt, v sklopu katerega različni oddelčni uradniki in strokovnjaki poiščejo načine, na katere bi lahko **zamislili mladih uresničili v svoji praksi**, pri čemer mladi sodelujejo kot mentorji.

Odločevalci mlade iz lokalne skupnosti povabijo k **organizaciji simulacije** regionalnega parlamenta. Pred tem jim ponudijo **različne delavnice**, npr. **debatno usposabljanje** za mlade. Med simulacijo prislusnejo zamisliti mladih in se z njimi pogovorijo o njihovi morebitni implementaciji.

Po simulaciji mladim podajo **povratne informacije** o tem, **katere zamisli so bile v kraju uresničene in na kakšen način**. Nato vsaj enkrat letno izvedejo nadaljnje spremljanje te aktivnosti.

Ozaveščanje o miroljubnem aktivizmu

3. primer

V tem **transnacionalnem** projektu aktivnosti udejevanja mladih sta dve organizaciji iz različnih držav prepoznali potrebo mladih po uveljavljanju njihove pravice do demokratične participacije skozi **proteste**.

V projektu potekata dve **mobilnosti** v dveh partnerskih državah. V okviru mobilnosti potekajo **delavnice**, npr. o miroljubnem aktivizmu in o pomenu protestov za demokratično participacijo. Poleg tega potekajo študijski obiski aktivističnih skupin na tem območju, da bi razumeli nacionalne realnosti. Spoznajo tudi, kako **protesti vplivajo na procese odločanja**.

Med izvajanjem projekta lahko študenti razpravljajo o temah, o katerih želijo ozaveščati. Zaključni **dogodki** projekta so **miroljubni protesti** v obeh državah.

Povezovanje skozi umetnost

4. primer

Umetniška gimnazija želi zblížiti nosilce odločanja in mlade. Mladi poslance povabijo na vzajemno portretiranje v umetniški atelje.

Med risanjem **razpravljajo o umetnosti in politiki**. Kasneje v stavbi parlamenta organizirajo razstavo, na kateri so prikazani vsi portreti.

Razstavi sledi **panelna razprava** o izzivih, s katerimi se soočajo dijaki. Poslanci prislusnejo izzivom, dijakom **podajo povratne informacije** ter se pogovorijo o izzivih in načinih za njihovo premostitev.

... in številne druge možne aktivnosti

Primer splošne časovnice

Nasveti

Ob zaključku dela na vašem vrtu participacije si oglejte še nekaj koristnih nasvetov ljudi z izkušnjami na področju aktivnosti udejstvovanja mladih, ki bodo vaš projekt kakor *sončni žarki* privabili h končnemu *razcvetu*.

Nasveti za vašo prijavno vlogo

Časovnica

- ☀ Pomembno je **načrtovati vse faze projekta**. V časovnico vključite pripravo, izvedbo in nadaljnje spremljanje, pa tudi razmislek in razširjanje rezultatov skozi celoten projekt.

Inštruiranje

- ☀ Inštruktor je zunanja oseba, ki mlade **usmerja in jih podpira** skozi celoten projekt, pri čemer se osredotoča na izboljšanje učnega procesa in podporo pri prepoznavanju učnih izidov.

Proračun

- ☀ Možnosti financiranja podpirajo predvsem aktivnosti v živo, vendar pa je participacija mogoča tudi spletno. Raziščite možnosti za vključitev digitalne participacije v projekt.
- ☀ Aktivnosti in proračun načrtujte na podlagi **dejanskih potreb** in ne najvišjih razpoložljivih sredstev.

Vodenje

- ☀ **Posvetujte** se s svojo nacionalno agencijo (če je mogoče, se udeležite usposabljanj).
- ☀ Za pisanje projektov uporabljajte orodja za vodenje projektov, npr. SMART.
- ☀ Uporabljajte **Youthpass**, ki je instrument za priznavanje in dokumentiranje učnih izidov v okviru projektov Erasmus+.

Nasveti za vključevanje mladih

- ☀ Mlade vključite že na samem **začetku**.
- ☀ Načrtujte sestanek za oblikovanje zamisli, na katerem mlade povprašajte o njihovih **potrebah**.
- ☀ Upoštevajte, da lahko mladi v demokraciji **sodelujejo na različne načine** (npr. skozi volitve, proteste, razprave z odločevalci, politična družbena omrežja).
- ☀ Ne pozabite, da lahko mladi svoja mnenja **izražajo na zelo različne načine** (npr. anonimno, pisno, v razpravah, digitalno, v intervjujih). Uporabite participativne metode, ki ustrezajo potrebam mladih in njihovim realnostim.
- ☀ Mladim zagotovite prostor za **razmislek in izmenjavo zamisli** za projekt.
- ☀ Pri načrtovanju obiska institucije EU vključite **participativne elemente**. Udeležence **pripravite** na obisk in srečanje z nosilci odločanja.

Tu si lahko ogledate primere projektov

Ostanite pozorni

- ☀ Na voljo je **veliko znanja**. Prizadevajte si **vključevati druge mlade** in strokovnjake na različne načine.
- ☀ Ne pozabite: program Erasmus+: Mladina se osredotoča na **neformalno učenje**. Pomembno je, da je sodelovanje **prostovoljno** in izven sklopa rednega formalnega izobraževalnega programa.
- ☀ Razmislite o povezovanju z drugimi prednostnimi **področji programa Erasmus+** (vključevanje in raznolikost, trajnostnost in digitalizacija).
- ☀ Ne pozabite, da je to del programa **učne mobilnosti**. Upoštevajte osebne razvojne cilje in učenje sodelujočih oseb.
- ☀ Učite se od drugih in **sodelujte** z drugimi organizacijami in projekti.

"Ne pozabite se zabavati! Participacija je lahko zanimiva in zabavna za vse."

"Za pripravo namenite več časa, kot mislite, da ga potrebujete. Dejansko ga boste potrebovali več."

Pogovor o spremembah

- ☀ Razmislite, kako boste svoj projekt **delili** z drugimi, da bo kar najbolj učinkovit.
- ☀ **Analizirajte** trenutno stanje v vaši organizaciji, skupnosti ali regiji. Kaj je **treba spremeniti** ali izboljšati?
- ☀ Težave **iščite poglobljeno**, izogibajte se neutemeljenim sklepom.
- ☀ Ko mlade povabite k izražanju zamisli, jim zagotovite ustrezne **povratne informacije** in razmislite, kako se lahko že **odzovete** na njihove potrebe.
- ☀ Ne pozabite na stalno **prilaganje in vrednotenje** projekta.

"Projekt ni zgolj vaše delo."

Vključite vse

- ☀ Ne pozabite, da mora biti projekt **dostopen** vsem. Podpora je na voljo, če jo potrebujete.
- ☀ Zaposrite za dodatna **sredstva** za vključevanje mladih z manj priložnostmi.
- ☀ Zagotovite **dostopnost in vključevanje**; z upoštevanjem **različnih potreb** (npr. jezik, invalidnost, dostop s podeželja) poskrbite, da se vsi potencialni udeleženci počutijo dobrodošle in podprte, kar poveča celostni vpliv in uspeh projekta.
- ☀ Nikoli ne pozabite, da ima vsakdo lastno realnost.

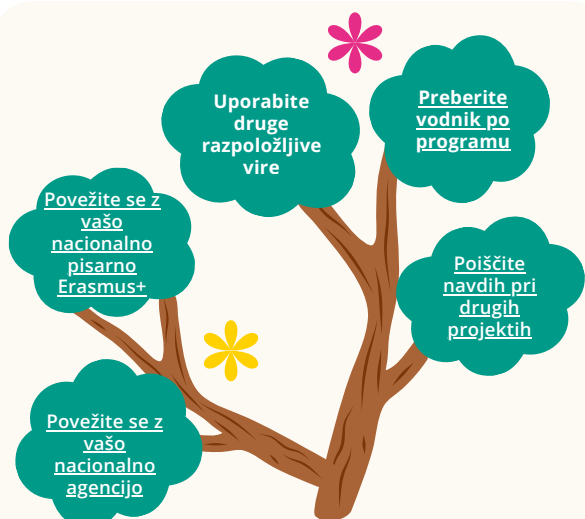

Več informacij

Pripravite svoj vrt participacije →

Ime vašega projekta:

www.linktr.ee/YouthParticipationActivities

Oglejte si sklop virov za dodatno podporo pri oddaji vloge za projekt in njegovi implementaciji.

Kaj je namen vašega projekta?

Kako veste/boste izvedeli, kaj potrebujejo drugi mladi?

Kako bodo udeleženci vašega projekta sodelovali pri sprejemanju odločitev v njem?

Kako lahko mladi smiselno sodelujejo v organizaciji celotnega projekta?

Katere aktivnosti bodo podpirale namene vašega projekta in kako?

Kako se vaš projekt odziva na prednostna področja programa Erasmus+ in evropske cilje mladih?

Kakšna bo časovnica vašega projekta? Kako boste časovno načrtovali vse pomembne faze?

Kako boste projekt redno vrednotili in posodabljali v sodelovanju z udeleženci?